Veiligheidsregio IJsselland
Brandweer | GHOR | Politie | Gemeenten

Minister van Justitie en Veiligheid
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

datum 16 mei 2018

kenmerk

onderdeel

informant

doorkiesnummer

onderwerp Consultatie Wijzigingswet meldkamers

Excellentie,

Op 14 maart (uw brief met kenmerk tvingen wij ter consultatie het conceptvoorstel Wijzigingswet meldkamers met de daarbij behorende memorie van toelichting. In dit wetsvoorstel wordt de wettelijke basis gelegd voor een nieuwe inrichting van de meldkamers van de hulpdiensten, door wijziging van de Politiewet 2012, de Wet veiligheidsregio's en de Tijdelijke wet ambulancezorg. Het conceptvoorstel Wijzigingswet meldkamers moet het mogelijk maken de thans aan de besturen van de veiligheidsregio's opgedragen verantwoordelijkheid om te voorzien in de (gemeenschappelijke) meldkamer over te dragen aan de politie.

Hierna vatten wij eerst de belangrijkste opmerkingen over het conceptvoorstel samen. Daarna gaan wij uitvoeriger op deze opmerkingen in en lichten wij ze toe.

Hoofdpunten

Governance
De inrichting van de governance op landelijk niveau voldoet als kader om verder uit te werken. De governance op gebiedsniveau is in het wetsvoorstel echter zeer beperkt uitgewerkt en daardoor nog onvoldoende helder.
Ons advies is: laat de governance niet afhankelijk zijn van later op te stellen convenanten per kolom, maar geef een duidelijk beeld voor de governance ten behoeve van alle partijen. Daarom is het verzoek om met name ook op het niveau van de tien gebieden een grondslag voor de governance op te nemen in het wetsvoorstel.
Om recht te doen aan de (wettelijke) gezagsverantwoordelijkheid van de veiligheidsregio's is het nodig dat de regio's de mogelijkheid krijgen om daarvoor voorstellen in te brengen wat betreft de hoofdlijnen van beleid en beheer (artikel 23a Politiewet), de nadere regels (artikel 23 Politiewet) en de inhoud van hun meldkamerfunctie (artikel 25a Politiewet).

Adresgegevens
Postbus 1453, 8001 BL Zwolle

Contactgegevens
T 088 - 119 70 00
E info@vrijsselland.nl
I www.vrijsselland.nl
@VRIJsselland

Veiligheid: voor elkaar

Meldkamerfunctie
De meldkamerfuncties van de betrokken meldkamerpartijen zijn niet gelijkwaardig beschreven. In de Tijdelijke Wet Ambulancevoorziening zijn de verantwoordelijkheden belegd op medewerkersniveau. Dit is niet het juiste aggregatieniveau en kan in de toekomst mogelijke doorontwikkeling van de meldkamer blokkeren.

Aannemen / ontvangen
De afbakening tussen 'aannemen' en 'ontvangen' is niet helder. Neem een definitie van 'aannemen' op, opdat duidelijkheid ontstaat over de onderlinge verhouding ten opzichte van 'ontvangen'.

Beheer
Beheer is in het wetsontwerp niet gedefinieerd en daarom is niet voldoende duidelijk wat daaronder valt. De gehanteerde definitie in de memorie van toelichting wijkt af van de definitie die is gehanteerd in het Transitieakkoord. Het is van belang een eenduidige definitie van beheer wordt gehanteerd.
Het is daarbij van belang dat de door de politie beheerde ICT-systemen voldoende zijn toegerust om innovatieve, niet politie gerelateerde ICT-ontwikkelingen binnen het meldkamerdomein te kunnen implementeren en te kunnen ondersteunen.

Uitwerking en toelichting

Governance
De inrichting van de governance op landelijk niveau is duidelijk, maar de governance op gebiedsniveau is in het wetsvoorstel zeer beperkt uitgewerkt en daardoor onvoldoende helder. Benadrukt wordt dat de Nationale Politie zich, vanuit één nationale governance, op een 10-gebieden governance zal moeten richten, terwijl de 25 veiligheidsregio's zich naast een 380-gemeenten governance zich eveneens moeten richten op een 10-gebieden governance voor de meldkamers.

Voor de veiligheidsregio's en de regionale ambulancevoorziening is slechts in het kader van de eigen meldkamerfunctie een convenantplicht opgelegd. Er is geen bepaling ten behoeve van de *over all* aansturing in het meldkamergebied. Een sturende bepaling met dat doel (in de vorm van een 'kapstok' casu quo 'haakje' in de wetgeving) is gewenst. *Het is daarbij aan te raden om de governance in deze niet afhankelijk te laten zijn van later op te stellen convenanten, maar de basis voor een duidelijke governancestructuur op te nemen in het voorliggende wetsvoorstel.* Dit geldt vooral op het niveau van de tien meldkamergebieden ten opzichte van het niveau van de 25 gebieden van de veiligheidsregio's en Regionale Ambulancevoorzieningen. Daarmee wordt geborgd dat de (uitvoerings)problemen op de juiste plek worden geadresseerd en opgelost. Dit is een voorwaarde voor het succes van slagen van de LMO.

Om recht te doen aan de (wettelijke) gezagsverantwoordelijkheid van de veiligheidsregio's is het nodig dat de regio's de mogelijkheid krijgen om daarvoor voorstellen in te brengen wat betreft de

hoofdlijnen van beleid en beheer (artikel 23a Politiewet), de nadere regels (artikel 23 Politiewet) en de inhoud van hun meldkamerfunctie (artikel 25a Politiewet).

Artikel 23a Politiewet 2012
In dit artikel wordt gesproken over hoofdlijnen van beleid en beheer met betrekking tot de meldkamers. *Niet helder is wat de reikwijdte van deze hoofdlijnen is.* Het artikel heeft door de frase "met betrekking tot de meldkamer" zowel betrekking op 'meldkamer' (lid 1) als de 'meldkamerfunctie' (lid 2).
Artikel 35 lid 3 en lid 4 Wet veiligheidsregio's
In dit artikel worden de besturen van veiligheidsregio's die samen de meldkamerfunctie in een meldkamer verzorgen, opgedragen over de uitvoering van de meldkamerfunctie een convenant te sluiten. Dit betekent dat dit een 'monodisciplinair' convenant is, dat niet ziet op de samenwerking met de andere partijen op de meldkamer. *Een bepaling over de samenwerking op de meldkamers op gebiedsniveau is echter noodzakelijk. De convenantplicht lijkt niet de daartoe meest geijkte vorm.* Indien de niettemin voor de vorm van een convenant wordt gekozen, dan zou dit convenant moeten worden uitgebreid met de andere partijen die belast zijn met het uitvoeren van de meldkamerfunctie op de meldkamer, opdat het multidisciplinair wordt. Tevens is aan te bevelen het convenant betrekking te laten hebben op de afstemming van het beheer van de meldkamer door de politie, de afstemming van de verschillende meldkamerfuncties in het algemeen, en met betrekking tot de multidisciplinaire samenwerking bij de rampenbestrijding, crisisbeheersing en opschaling in het bijzonder.
De eisen die de veiligheidsregio kan opleggen aan de Regionale Ambulancevoorziening in het kader van de uitvoering van de meldkamerfunctie op grond van het vierde lid van artikel 35 Wvr zijn een aanpassing van de reeds bestaande bevoegdheid. Het is goed te constateren dat deze bevoegdheid aangepast in stand is gelaten.

<u>Meldkamerfunctie</u>
De meldkamerfuncties van de betrokken meldkamerpartijen zijn niet gelijkwaardig beschreven. De meldkamerfuncties van de veiligheidsregio (brandweer en 'multi-meldkamerfunctie') en de ambulancezorg staan beschreven. De beschrijving van de meldkamerfuncties van de politie en de KMAR ontbreken echter.

Artikel 25a Politiewet 2012
De meldkamerfunctie van de veiligheidsregio wordt beschreven in artikel 35 Wet veiligheidsregio en dient daar in ieder geval volledig te zijn. In artikel 25a kan ook een bepaling worden opgenomen die daarnaar verwijst, zodat de herhaling van de grondslag (bedoeld in artikel 1 Wet veiligheidsregio) van de geneeskundige hulpverlening niet meer hoeft te worden herhaald.
Artikel 25b lid 1 Politiewet 2012
Bij de definiëring van de meldkamerfunctie is de geneeskundige hulpverlening verdwenen ten opzichte van de huidige wettekst in de Wet Veiligheidsregio. De geneeskundige hulpverlening wordt in artikel 25a lid 6 Politiewet en bij de beschrijving van de meldkamerfunctie in het nieuwe artikel 35 lid 1 van de Wet veiligheidsregio's genoemd. Dit suggereert een verandering in de posi-

tie van de geneeskundige hulpverlening, bedoeld in artikel 1 Wet veiligheidsregio. Dat is niet conform het transitie-akkoord en de aanvullingen daarop, en dus ongewenst. De definitie van de geneeskundige hulpverlening is opgenomen in artikel 1 Wet veiligheidsregio. In die zin is artikel 25a lid 6 juist geformuleerd. *In de definitie van meldkamerfunctie in artikel 25b lid 1 dient de geneeskundige hulpverlening (bedoeld in artikel 1 Wet veiligheidsregio) te worden toegevoegd.*
Artikel 4 lid 6 en Artikel 5 lid 1 Tijdelijke Wet Ambulancezorg
In deze beide artikelen wordt het verlenen van ambulancezorg belegd op medewerkersniveau. Dit is niet het juiste aggregatieniveau en kan in de toekomst mogelijke doorontwikkeling van de meldkamer blokkeren. 'Van een daartoe bevoegd medewerker' in artikel 4 en 'een daartoe bevoegde medewerker van' in artikel 5 zouden daarom geschrapt moeten worden.

Aannemen versus ontvangen

Artikel 25b Politiewet 2012
In dit artikel wordt 'ontvangen' genoemd als onderdeel van de meldkamerfunctie. Het artikel voorziet niet in een definitie van 'aannemen'. De vraag is wat de afbakening tussen beide is. *De wet zou moeten voorzien in een definitie van 'aannemen', opdat duidelijkheid ontstaat over de onderlinge verhouding daartussen.*
Indien gekozen wordt om te volstaan met het toelichten van 'aannemen' in de Memorie van Toelichting van artikel 25b van de Politiewet, dan is het van belang dat daarin ook wordt aangegeven dat er ruimte blijft voor technologische ontwikkelingen en innovaties op het vlak van deze aanname.

Door het introduceren van de term 'aannemen' is onder andere onduidelijk wat hiervan de consequenties zijn voor de rechtstreekse 'doormelding' naar de regionale alarmcentrale van de brandweer zoals opgenomen in het Bouwbesluit 2012 artikel 6.20. Dit vindt op dit moment plaats door middel van het zogenoemde Openbaar Meldsysteem (OMS). In het kader van de wijzigingswet lijkt het erop dat er sprake is van direct 'ontvangen' door de meldkamerfunctie van de veiligheidsregio. Als de term 'aannemen' ook gaat over automatische meldingen dan lijkt dat afbreuk te doen aan de verantwoordelijkheid van de veiligheidsregio in het kader van haar meldkamerfunctie. Daarnaast vergt dit waarschijnlijk aanpassing van het Bouwbesluit 2012. In ieder geval moet (uit de Memorie van Toelichting) duidelijk worden, hoe het 'aannemen' zich verhoudt tot deze 'doormeldingen'.

Daarnaast mag het introduceren van de term 'aannemen' toekomstige technologische ontwikkelingen, met name op het gebied van het verwerken van automatische meldingen, niet beperken. Er worden reeds apps ontwikkeld die op korte termijn leiden tot nieuwe wijzen van alarmeren van de hulpdiensten. De wet moet daaraan niet in de weg staan en de verantwoordelijkheden in dat licht juist helder afbakenen.

Beheer
In het licht van de hiervoor genoemde vraagstukken omtrent het OMS en toekomstige technologische ontwikkelingen, met name op het gebied van het verwerken van automatische meldingen, is

het van belang dat het beheer door de politie hierin faciliteert, zoals ook is bedoeld in artikel 25a Politiewet 2012. In de memorie van toelichting worden de algemene contouren beschreven van de nieuwe inrichting van het meldkamerdomein. Bij de beschrijving van de uitgangspunten ontbreken uitgangspunten met betrekking tot het beleggen van het functioneel en applicatiebeheer van ICT-toepassingen.

Daarnaast wordt in de memorie van toelichting gesproken over het beheer op het niveau van de afzonderlijke tien meldkamers. Hiervoor ontbreekt echter het wettelijk kader, omdat net als reeds onder 'governance' is beschreven, de wet de verantwoordelijkheden en bevoegdheden slechts inricht op het (territoriale) niveau van de VR en landelijk. Ten aanzien van lokaal maatwerk is in de memorie van toelichting opgenomen dat dit kan worden geboden, waar dat noodzakelijk is, teneinde recht te doen aan de diversiteit in de verschillende meldkamergebieden. Onduidelijk is wie de noodzaak bepaalt.

Verder vragen wij aandacht voor de definitie van beheer. De gehanteerde definitie in de memorie van toelichting wijkt af van de definitie die is gehanteerd in het Transitieakkoord. Het is van belang overal dezelfde definitie te hanteren.

Artikel 25a Politiewet 2012
In dit artikel staat dat de Politie er zorg voor draagt dat de meldkamers gebruikt moeten kunnen worden voor de uitvoering van de meldkamerfunctie ten behoeve van de brandweertaak, ten behoeve van de rampenbestrijding en crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening, als bedoeld in artikel 1 van de wet veiligheidsregio's. Dit geeft duidelijk weer dat de politie casu quo het beheer door de politie ten dienste moet staan van de uitvoering van de meldkamerfunctie van de partijen op de meldkamer. Het is daarbij van belang dat de door de politie beheerde ICT-systemen ook voldoende toegerust zijn om bestaande en innovatieve, niet politie gerelateerde ICT-ontwikkelingen binnen het meldkamerdomein te kunnen implementeren en te kunnen ondersteunen.
Memorie van Toelichting paragraaf 4.2
Opgenomen is: De veiligheidsregio's dragen hun ICT voorzieningen, inclusief het ICT-beheer over aan de politie. *Toevoegen: 'In relatie tot de meldkamer en meldkamerfunctie'.*

Multidisciplinaire governance

Memorie van Toelichting paragraaf 4.3.2
Er wordt verwezen naar de Calamiteiten coördinator. Daarbij wordt niet verwezen naar het Besluit Veiligheidsregio's waarin is vastgelegd dat de Calamiteiten coördinator werkt onder verantwoordelijkheid van en in opdracht van de veiligheidsregio.
Toevoegen aan paragraaf 4.3.2 van MvT als laatste zin: Hiertoe dient de Calamiteiten coördinator toegang te hebben tot informatie. Dit kan bijvoorbeeld nader worden uitgewerkt in het Besluit veiligheidsregio's en het Besluit personeel veiligheidsregio's, waarbij rekening wordt gehouden met de sectorale wetgeving inzake informatievoorziening en privacy.

Vervallen functie directeur meldkamer en consequenties
In de memorie van toelichting is stellig opgenomen dat, vanuit de verantwoordelijkheid voor het beheer op de meldkamer, de politie voorziet in een functionaris die de rol van hoofd meldkamer vervult. De onderbouwing voor deze keuze is niet helder verwoord, noch de wijze waarop de andere diensten daarbij betrokken zijn. Uit de wet is dit overigens niet af te leiden dat deze functie er moet komen en dat het een politiefunctie is.
Doordat de functie van de directeur meldkamer komt te vervallen, is het onduidelijk waar het beheer van de informatie en het informatie- en privacybeleid (CIO) wordt belegd. Deze functie dient goed te worden benoemd voor alle meldkamers. Dit geldt ook voor het beveiligen van deze informatie conform het informatie- en privacybeleid (CISO). Deze privacy en gegevensbeveiliging moet landelijk en op gebiedsniveau goed worden geborgd met inachtneming van de kolomregelgeving te dien aanzien.

Consequenties voor andere regelgeving
De consequenties van het conceptvoorstel Wijzigingswet meldkamers voor andere wetgeving, zoals de Omgevingswet (Bouwbesluit 2012), het Besluit veiligheidsregio's en Besluit personeel veiligheidsregio's c.a. worden niet benoemd. Daardoor is onduidelijk of mogelijk nog aanpassing van andere wet- en regelgeving noodzakelijk is. Helderheid over deze consequenties is gewenst.

Tenslotte
Wij zijn verheugd over de inrichting van een zogeheten multidisciplinaire sturingslijn bij de Politie ten behoeve van de meldkamer, waardoor de invloed van alle gebruikers van meldkamers op het beheer door de Politie geborgd is. Het doet recht aan de belangen van de Regionale Ambulancevoorzieningen, de besturen van de veiligheidsregio's, de Koninklijke marechaussee en de operationele belangen van Politie. Ook de eigen beleids- en beheercyclus van de Landelijke Meldkamer Organisatie wordt gewaardeerd. Hiermee wordt recht gedaan aan de eigenstandige dynamiek op de meldkamer en kan verdere professionalisering van de organisatie plaatsvinden.

Hoogachtend,

het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio IJsselland